

**GLOBAL
INITIATIVE**
AGAINST TRANSNATIONAL
ORGANIZED CRIME

MKATABA WA USALAMA WA PAMOJA

MAPENDEKEZO YA KUBORESHA
USALAMA WA MJINI KWA JAMII YA
KISOMALI EASTLEIGH, NAIROBI

JULAI 2026

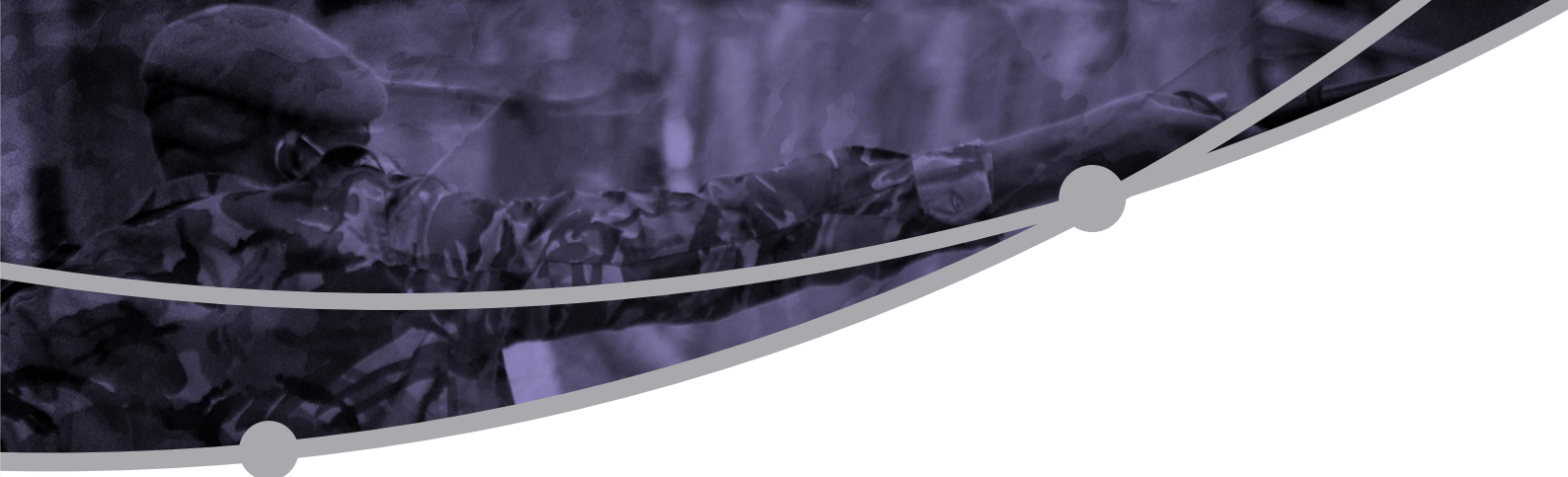
© 2026 Mpango wa Kimataifa Dhidi ya Uhalifu wa Kimataifa Uliopangwa.
Haki zote zimehifadhiwa.

Hakuna sehemu ya chapisho hili inayoweza kunakiliwa au kusambazwa
kwa namna yoyote au kwa njia yoyote bila ruhusa ya maandishi kutoka
kwa Mpango wa Kimataifa.

Jalada: © *Billy Mutai/SOPA Images/LightRocket kupitia Getty Images*

Tafadhali elekeza maswali kwa:
Mpango wa Kimataifa Dhidi ya Uhalifu wa Kimataifa Uliopangwa
Avenue de France 23
Geneva, CH-1202
Uswisi

www.globalinitiative.net

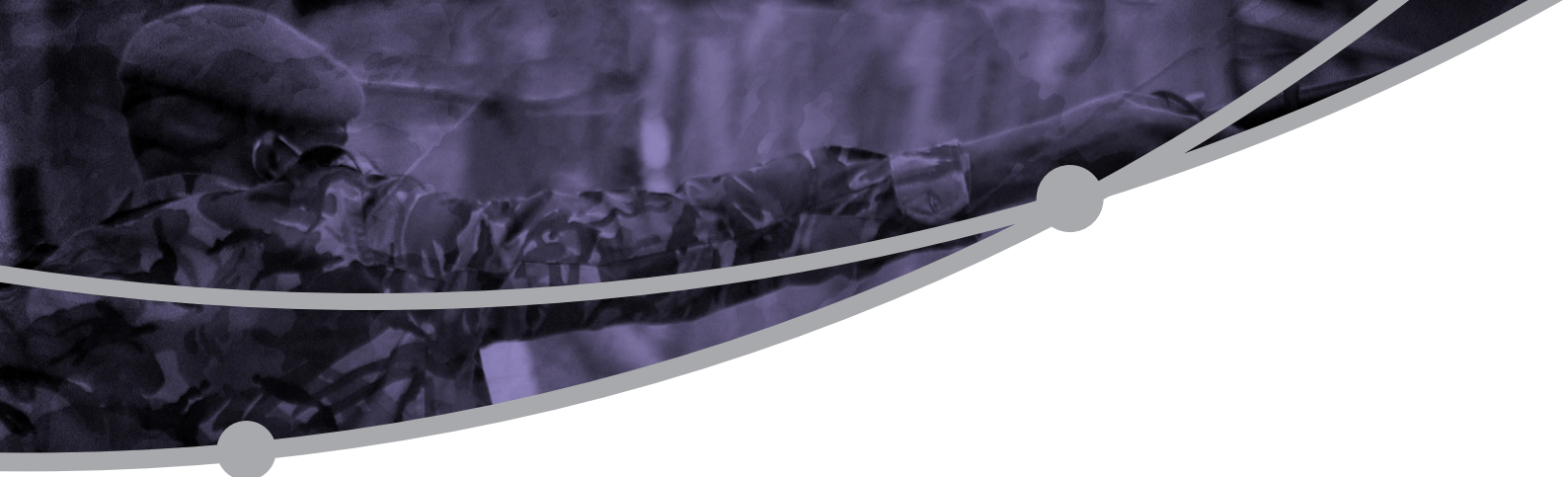

UTANGULIZI

Eastleigh, makao ya jamii kubwa zaidi ya Wasomali mjini Nairobi, ni mtaa wenye tofauti kubwa. Ingawa ni moja ya vituo vya biashara vilivyostawi zaidi katika mji mkuu wa Kenya, inakabiliwa sana na matatizo ya usalama wa mjini, kuanzia ukatili wa magenge hadi unyang'anyi wa ardhi, usafirishaji haramu wa binadamu na biashara ya wanadamu, pamoja na mahusiano yenye mvutano kati ya jamii na polisi.

Hati hii, Mkataba wa Usalama wa Pamoja, inaweka mapendekezo ya kushughulikia changamoto hizi za muda mrefu za usalama wa mjini. Mapendekezo haya yanategemea majadiliano ya meza ya pande zote yaliyoandaliwa kama sehemu ya mradi wa Mazungumzo ya Usalama wa Pamoja (Shared Security Dialogues), uliogharamiwa na Ofisi ya Mambo ya Nje, Jumuiya ya Madola na Maendeleo ya Uingereza. Mradi huu uliwaleta pamoja makundi mawili ambayo mara chache yanashirikiana na mara nyingi yanakabili masuala ya usalama kutoka hatua tofauti kabisa za mwanzo. Kati ya Novemba 2025 na Februari 2026, mazungumzo matano ya meza ya pande zote yalifanyika kwa lengo la kutambua changamoto na kuunda suluhisho za kuimarisha usalama wa mjini na kuzuia ukatili ndani ya jamii. Washiriki walijumuisha viongozi wa utekelezaji wa sheria za serikali, pamoja na wanajamii wa Eastleigh, ikiwa ni pamoja na mashirika ya jamii, wakazi, na jamii ya wakimbizi na wahamiaji wa Kisomali. Mapendekezo ya sera yaliyoainishwa katika hati hii yanatoka moja kwa moja kutoka kwa wanajamii na wawakilishi wa serikali walioshiriki katika mazungumzo hayo.

Hati hii inaambatana na muhtasari wa sera “*City of contrasts: Urban safety, migration and climate change and their impact on the Somali community in Eastleigh*”, Nairobi. Muhtasari huo unaelezea mienendo maalum ya uhalifu wa kupangwa na kutokuwa na usalama Eastleigh, pamoja na mazingira maalum ya kuathiriwa yanayoikabili jamii ya Kisomali mjini Nairobi. Unatambua changamoto kuu kadhaa, ikiwa ni pamoja na ukatili unaohusiana na magenge, masoko ya dawa haramu, biashara ya wanadamu (hasa kwa unyanyasaji wa kijinsia) na usafirishaji haramu, pamoja na makosa ya kimsingi kama ughushi wa hati. Pia unabainisha mahusiano yenye mvutano kati ya jamii na polisi yanayotokana na uainishaji holela, rushwa, na kutokuamini. Muhtasari wa sera uligundua mabadiliko ya tabianchi kuwa kizidishi cha hatari, kinachohusika na kuhamisha watu kwenda Nairobi na kuongeza uwezekano wao wa kunyonywa.

MAPENDEKEZO

Mapendekezo yaliyo hapa chini yanashughulikia mapungufu ya sasa katika utoaji wa huduma za serikali za mitaa, upolisi, mahusiano kati ya jamii na serikali, na mipango ya asasi za kiraia Eastleigh, kwa lengo la kuboresha usalama na kukabiliana na athari zinazokuzwa na mabadiliko ya tabianchi. Mapendekezo yamegawanywa katika mada tano na yanajumuisha yale tu yaliyopata makubaliano makubwa kutoka kwa washiriki wa jamii na serikali.

1. Mipango ya Serikali

Washiriki wa Mazungumzo ya Usalama wa Pamoja waligundua kwamba mzunguko wa mara kwa mara wa maafisa wa serikali za mitaa Eastleigh unadhoofisha uaminifu ndani ya jamii; kwamba rushwa katika usindikaji wa hati inadhoofu haki za jamii na uaminifu katika utawala; na kwamba aina za utatuzi mbadala wa migogoro (zinazojulikana katika jamii ya Kisomali kama *maslaha*) hazina uwajibikaji wa kutosha na hazipaswi kutumika katika kesi za uhalifu mkubwa. Mapendekezo ya kuboresha hali hii yanaweza kugawanywa katika makategoria matatu:

Weka misingi imara kati ya jamii na serikali

- Hakikisha uendelevu wa mahusiano kati ya serikali na jamii. Teua maafisa maalum wa kiungo cha jamii (mmoja wa kaunti, mmoja wa jamii) kwa kila eneo ndogo, wasioweza kuhamishwa kiutawala. Rasimisha majukumu ya wazee, wasimamizi wa majengo na viongozi wa kidini kama wawakilishi wa kudumu. Tetea kipindi cha angalau miaka mitatu cha utumishi kwa maafisa wakuu wa utawala wa serikali ya taifa Eastleigh.
- Weka kamati za pamoja za uongozi katika kila wadi (zikijumuisha wakuu wa mitaa, wazee, na wawakilishi wa vijana/wanawake) ili kukutana kila mwezi na kutoa maoni ya jamii kwa serikali kuhusu masuala ya usalama na utoaji wa huduma.
- Unda mifumo ya kidijitali ya ukabidhiano wa uongozi ili kuhifadhi kumbukumbu za kitaasisi.

Tumia mifumo ya kidijitali kukuza usawa na uwazi

- Harakisha udigitali wa leseni zote za kaunti, miunganisho ya huduma (umeme, maji) na utoaji wa hati ili kupunguza uwezekano wa rushwa (ikiwa ni pamoja na hongo) na tabia nyingine za kunyonya wakati wa mazungumzo ya ana kwa ana na mawakala.

Rekebisha mifumo ya jadi ya haki

- Rasimisha itifaki ya urejeshaji ambapo baraza za *maslaha* zinashughulikia migogoro ya kiraia na makosa madogo lakini zinapaswa kurejesha kesi zinazohusiana na biashara ya wanadamu, unyanyasaji wa kijinsia, biashara ya dawa haramu au uhalifu wa jeuri kwa mfumo rasmi wa haki.
- Fumzisha wazee kuhusu haki za binadamu na ushahidi. Kulikuwa na makubaliano makubwa kwamba *maslaha* inapaswa kuzingatia sheria za kitaifa na kuandika rasmi kesi zote inazoshughulikia.
- Unda rekodi ya umma ya kufuatilia urejeshaji wa kesi kutoka kwa baraza za *maslaha* kwenda kwa polisi na mahakama, ikiwa ni kukuza uwazi.

2. Mazoea na Mipango ya Upolisi

Washiriki waligundua kwamba uainishaji hasi wa jamii za Kisomali ni tatizo linaloendelea Eastleigh, kama vile kulenga wanajamii na maafisa wafisadi. Mipango ya upolisi wa jamii kama vile Nyumba Kumi, ingawa ni chombo cha manufaa, haina rasilimali za kutosha na huwa ya kujibu tu. Wanajamii walisema kwamba rasilimali za polisi hazikubaliani na maeneo ya uhalifu mkubwa, na kwamba uwezo mdogo wa upelelezi unakwamisha uendeshaji mzuri wa kesi za uhalifu wa kupangwa.

Rekebisha na uwezeshe Nyumba Kumi ili iwe makini zaidi na yenye ufanisi

- Wape waratibu zana kama simu mahiri na programu salama ya kuripoti matukio kwa wakati halisi kwa polisi.
- Wasilisha posho ya usalama wa jamii kwa waratibu wa Nyumba Kumi, na unda motisha kama vile tuzo za utambuzi zinazotegemea vigezo vya uwazi, ili kuhimiza ushiriki.
- Kukuza ushirikiano rasmi kati ya waratibu wa Nyumba Kumi na wakuzaji wa afya ya jamii ili kutambua na kuripoti shughuli haramu.

Ondoa ubaguzi na imarisha uwajibikaji wa utekelezaji wa sheria

- Tekeleza mafunzo ya lazima ya uwezo wa kiutamaduni kwa maafisa wa polisi kuhusu utamaduni wa Kisomali, haki za wakimbizi na upolisi unaozingatia msongo wa mawazo.
- Rasimisha ushirikiano wa jamii (k.m. jukwaa, siku za wazi, matukio ya michezo) kama sehemu ya kawaida ya shughuli za polisi.
- Ajiri kikamilifu na kukuza maafisa wanaozungumza Kisomali na kufanya kazi kuelekea nguvu ya polisi yenye uwiano wa kijinsia Eastleigh.
- Anzisha majaribio ya kamera zinazovaliwa mwilini pamoja na ukaguzi wa Mamlaka ya Kujitegemea ya Usimamizi wa Polisi na wawakilishi wa jamii.

Rekebisha ugawaji wa rasilimali za upolisi ili kuongeza uwezo wa kuzuia uhalifu na upelelezi

- Imarisha mitandao ya CCTV na kitengo cha ufuatiliaji cha kati. Hii inapaswa kuambatana na upanuzi wa mitandao ya kamera ya umma na ya kibinafsi ili kushinda hali ya sasa ambapo hoteli nyingi katika maeneo ya biashara ya wanadamu hazina mifumo ya ufuatiliaji.
- Unda kitengo cha uhalifu wa kifedha na uhalifu wa kupangwa cha Eastleigh ndani ya Idara ya Uchunguzi wa Jinai kwa uchunguzi wa 'kufuata pesa'.
- Tekeleza upolisi wa maeneo ya uhalifu mkubwa (kuweka maafisa wa polisi katika maeneo yenye uhalifu mkubwa) kwa kutumia doria za miguu au magari na programu ya utabiri.

3. Mahusiano ya Jamii na Polisi na Serikali

Washiriki waligundua kwamba, ingawa juhudi zimefanywa kuboresha mahusiano kati ya jamii na polisi, kutokuamini na rushwa bado vipo. Rushwa ni kiwezesha kikuu cha biashara ya wanadamu, ughushi wa hati na vikundi vya ulinzi vya hongo, ikiharibu imani katika vyombo vya umma na taasisi. Pia inawezesha uhalifu huu kulishana – kwa mfano, ughushi wa hati huwezesha biashara ya magendo ya wanadamu na usafirishaji haramu.

Chukua hatua za kuzuia ughushi wa hati

- Udigitali mikakati ya uthibitishaji wa hati, kwa mfano, kwa kutumia alama za kidijitali au msimbo wa QR kwenye hati zote zinazotolewa na kaunti ili kuzuia ughushi.
- Wekeza katika mifumo ya biometri na fanya ukaguzi wa mara kwa mara wa vituo vya utoaji wa hati.
- Chunguza wamiliki wa nyumba na biashara wanaoshukiwa kuhifadhi shughuli za uhalifu.
- Wawajibishe wamiliki wa nyumba kuandika maelezo ya wapangaji wao, ikiwa ni pamoja na asili na historia, ili kusaidia katika utambulisho.

Linda wapiga mbiu na waathiriwa

- Tetea kupita kwa Whistleblower Protection Bill.¹
- Hakikisha msaada kwa wapiga mbiu, kama vile kutojulikana, uwakilishi wa kisheria na usalama.
- Endesha nambari ya dharura ya siri saa 24 kwa siku 7 yenye msaada katika Kisomali na Kiswahili.

4. Mipango ya Asasi za Kiraia

Asasi za kiraia Eastleigh zinazuiwa na ufadhili unaotegemea miradi, ambao unaathiri uendeleu wao na unazuia ushirikiano wa kimkakati kati ya asasi za kiraia na serikali. Waharakati pia wanakabiliwa na unyanyasaji, vitisho na kuingiliwa na urasimu.

Rasimisha jukwaa za wadau

- Weka jukwaa za usalama za juu zinazofanywa kila robo mwaka – zikijumuisha maafisa wa utawala wa serikali ya taifa, polisi, viongozi wa biashara, Nyumba Kumi na asasi za kiraia – zikiongozwa pamoja na Kamishna wa Kaunti na mzee wa jamii, na mgawanyo wa ajenda kabla ya jukwaa na wawakilishi mbalimbali.
- Unda jukwaa ndogo za mada kuhusu ukatili wa kijinsia, ajira ya vijana na usalama wa biashara ili kuzama zaidi katika masuala ya sekta.

Saidia kuhakikisha uendeleu wa kifedha kwa asasi za kiraia

- Unda kitovu cha uvumbuzi cha ujenzi wa amani cha Eastleigh kusaidia asasi za kiraia kuendeleza mifano ya biashara ya kijamii ili kuunda mapato endelevu.
- Kaunti ya Nairobi itoe ruzuku zinazofanana kwa asasi za kiraia zinazohusika katika uziiaji wa uhalifu.

1 Tazama: Maureen Kinyanjui, *Whistleblowers to get stronger protection, rewards under new bill*, *The Eastleigh Voice*, 11 Julai 2025, <https://eastleighvoice.co.ke/news/177516/whistleblowers-to-get-stronger-protection-rewards-under-new-bill>.

- Weka mfuko wa athari za usalama wa jamii wenye michango kutoka kwa washirika wa sekta binafsi, ukitoa mikopo ya riba nafuu kwa asasi za kiraia kwa miradi inayoweza kupanuka.
- Himiza ukusanyaji wa pesa wa umma kutekeleza shughuli, kupunguza utegemezi wa wafadhili wa nje.

Tekeleza mifumo imara zaidi ya ulinzi kwa asasi za kiraia

- Saini itifaki ya ulinzi kati ya polisi, Bodi ya Uratibu ya NGO na muungano wa asasi za kiraia za mitaa, ukihakikishia uhuru wa kutembea na kukusanyika, pamoja na kujibu haraka kwa vitisho.
- Toa mafunzo ya usalama wa kidijitali kwa waharakati, yakijumuisha mawasiliano yaliyosimbwa, uhifadhi salama wa data na mbinu za kupinga ufuatiliaji.

5. Mabadiliko ya Tabianchi na Kutokuwa na Usalama Kunaohusiana Nayo

Uhamishaji unaosababishwa na mabadiliko ya tabianchi unaongeza uwepo wa wahamiaji walio katika mazingira hatarishi, ambao wanakabiliwa na unyonyaji unaozidishwa na ukosefu wa hati, makazi salama na msaada wa kijamii. Hii inawafanya kuwa ‘wasioonekana’ kwa serikali na kuwaeka katika hatari kubwa zaidi ya kudhulumiwa na makundi ya uhalifu.

Ingawa asasi za kiraia zinachukua jukumu muhimu katika kutoa msaada kwa wahamiaji, ikiwa ni pamoja na wale waliohamishwa kwa sababu ya mabadiliko ya tabianchi, mashirika yanayotegemea jamii hayapaswi kubeba mzigo wote. Serikali inapaswa kuimarisha uwezo wa huduma za kijamii zilizopo kushughulikia wimbi la wahamiaji na kuboresha uratibu kati ya wakala wa kaunti na wa kitaifa.

Tekeleza hatua za kutambua na kutoa msaada wa haraka kwa wahamiaji wapya waliofika

- Unga mkono uelewa unaongozwa na jamii wa kutambua waliofika hivi karibuni.
- Weka kituo cha kukaribisha na uchunguzi katika kituo cha basi cha Eastleigh – ambacho kinaweza kuratibiwa na wakala wa serikali, mashirika ya kimataifa na asasi za kiraia – kwa uchunguzi wa udhaifu, maelekezo ya makazi, na huduma za kisheria na za afya.

Unda msaada wa ulinzi na wa maisha ya kujitegemea uliunganishwa kwa jamii za wahamiaji

- Tengeneza mpango wa makazi salama. Shiriki na mipango ya nyumba ya kitaifa kujenga vitengo vya bei nafuu, ukitoa kipaumbele kwa familia zilizohamishwa kwa sababu ya tabianchi; wasilisha ruzuku ya kodi.
- Shiriki na Mashirika sizizo za serikali kuunda na kusaidia huduma zinazopatikana na zinazoheshimu utamaduni, ikiwa ni pamoja na msaada wa afya ya akili.
- Unda vitovu vya ustahimilivu wa mjini katika kumbi za jamii, vikitoa madarasa ya lugha, elimu ya kidijitali, msaada wa kisaikolojia-kijamii na huduma za malezi ya watoto.
- Peleka kliniki za kisheria za simu kwenye makazi ya kipato cha chini ili kutoa msaada wa hati, haki za wafanyakazi na uripoti wa ukatili wa kijinsia.

**GLOBAL
INITIATIVE**
AGAINST TRANSNATIONAL
ORGANIZED CRIME

KUHUSU MPANGO WA KIMATAIFA

Mpango wa Kimataifa Dhidi ya Uhalifu wa Kimataifa uliopangwa ni mtandao wa kimataifa wenye Wataalamu 800 wa Mtandao kote ulimwenguni. Mpango wa Kimataifa hutoa jukwaa la kukuza mjadala mkubwa na mbinu bunifu kama msingi wa mkakati jumuishi wa kimataifa dhidi ya uhalifu uliopangwa.

www.globalinitiative.net